

De kerk: het kerkgebouw, informatie & visueel beperkten

VN-Verdrag

Er is in Nederland een grote groep mensen voor wie het niet vanzelfsprekend is dat zij net als ieder ander kunnen participeren in kerk en maatschappij. Omdat ze een beperking hebben, zoals bijvoorbeeld blind- of slechthoortheid.

Sinds de zomer van 2016 zijn de rechten van personen met een beperking beter vastgelegd, dankzij de ratificering van het 'VN-Verdrag voor de rechten van personen met een handicap'. Hierdoor verplicht de overheid zichzelf om mensen met een beperking zoveel mogelijk gelijke rechten en gelijke kansen te geven. En niet alleen zichzelf, maar ook organisaties die diensten, goederen en informatie leveren. Hierdoor kunnen mensen met een beperking beter participeren in de maatschappij. Net als ieder ander.

De veranderingen die dit mogelijk maken zijn vaak niet eens heel groot, terwijl het voor de mensen met een beperking wel degelijk een groot verschil maakt. Door aandacht te besteden aan toegankelijkheid kunnen zij (weer) meedoen met anderen, in kerk en maatschappij. Dat geldt ook voor mensen in de kerk die blind en slechthoort zijn.

Toegankelijk kerkgebouw

Om mensen met een beperking zoveel mogelijk zelfstandig te laten zijn en minder afhankelijk van anderen, zijn er verschillende aanpassingen van het kerkgebouw mogelijk. Voor iemand die blind of ernstig slechthoort is, kan het kerkgebouw onbekend terrein zijn, op die ene kerkbank na waar hij of zij elke week zit. Met een voelbare plattegrond van het kerkgebouw in handen kan hij of zij op ontdekkingstocht gaan. Op zo'n plattegrond bevinden zich voelbare lijnen en strepen die het hele gebouw weergeven, met een voelbare legenda om te vertellen wat zich in welke ruimte bevindt. Ook de vluchtroutes kunnen hiermee weergegeven worden, wat de veiligheid ten goede komt.

Andere manieren om het kerkgebouw toegankelijker te maken zijn het plaatsen van kleine plaatjes en bordjes met braille bij bijvoorbeeld deuren, bewegwijzering of informatie over de indeling van de kerk. Of een braillepaneel bij een informatiebord over de oprichting en geschiedenis van de kerk, de preekstoel of het doopvont. Braille is dé manier voor mensen met een visuele beperking om te kunnen lezen en dus voor u dé manier om uw boodschap voelbaar te maken. Braille kan ook gecombineerd worden met informatie met gedrukte tekst.

Deze plaatjes, bordjes en panelen kunnen zowel van kunststof als aluminium zijn, dus zowel onopvallend aanwezig als een mooie toevoeging aan het interieur. Over wat wel

en wat niet omgezet kan worden naar braille, en welke plekken daarvoor geschikt zijn, kan de CBB uw kerk advies geven.

Toegankelijke kerkinformatie

In de kerk wordt veel gecommuniceerd. Natuurlijk in de preek en tijdens gesprekken, maar ook op papier of via de beamer. Heeft u wel eens stil gestaan bij de vraag hoe oudere, slechtziende gemeenteleden de psalmen en (nieuwe) liederen mee kunnen zingen, als zij via de beamer op een ver en relatief klein beamerscherf verschijnen? De CBB kan zorgen voor de wekelijkse liturgieën in grootletter en braille, maar ook voor psalm- en liedboeken in braille, grootletter en digitaal formaat. Hierdoor kunnen visueel beperkte gemeenteleden ook meezingen. Als de predikant of voorganger een paar dagen voor de zondag de liturgie naar hen toezendt, kunnen de gemeenteleden de liederen en de Bijbelteksten in braille alvast opzoeken. Ook de Bijbel is namelijk bij de CBB beschikbaar in braille en gesproken vorm.

Volgens ervaringsdeskundigen is een gastvrouw of -heer bij de ingang van de kerk ook wenselijk: deze kan de blinde of slechtziende bezoeker welkom heten, uitleg geven over waar men wat kan vinden en tenslotte eventueel naar een zitplaats begeleiden.

Veel kerken hebben een informatiemap voor gasten, bezoekers en nieuwe kerkleden. Deze zou eenvoudig toegankelijk kunnen worden voor mensen met een leesbeperking door deze in voorraad te hebben in braille, grootletter en gesproken vorm op audio-cd. Daarnaast kunt u ook denken aan uw kerkblad en andere communicatie van de kerk en kerkenraad.

Het is belangrijk om dit ook te doen met de veiligheidsinstructies, aangezien het kerkgebouw een openbare ruimte is. Hierbij kan gedacht worden aan de vluchtroutes, hulpdiensten, BHV'ers en andere belangrijke gegevens die met veiligheid te maken hebben. Zoals vertrouwenspersonen in de kerk. Door deze instructies in meerdere passende leesvormen door de CBB om te laten zetten, maakt u voor een steeds grotere groep kerkleden belangrijke informatie toegankelijk.

Communicatie is voelbaar

De CBB zet zich in om de wereld van blinden en slechtzienden te vergroten door communicatie voelbaar te maken. Dit doen wij ook graag voor uw kerkleden! Op onze website www.braille.nl vindt u meer informatie. U kunt contact met ons opnemen via tel. 0341-56 54 99 en via e-mailadres braille@cbb.nl.